

Nafarroako Parlamentuko itzultzaile- interpreteak: zer-nolako harremana dugu terminologiarekin?

IRIZAR APAOLAZA, Ander
Nafarroako Parlamentuko itzultzaile-interpretea

Sarrera data: 2011-03-11

Onartze data: 2011-06-24

Nafarroako Parlamentuko itzultzaile-interpreteek beren eguneroko lanean terminologiarekin duten harremana aztertzen da artikuluan. Terminologiaren erabiltzaile eta sortzaile badira ere, planifikatu gabe dituzte, ordea, terminologia zabaltzeko eta errotzeko bideak. Bide horiek planifikatzearen garrantzia agerian gelditzen da kontuan hartzen badugu balizko eginbide planifikatu horien hartzaile nagusiak parlamentariak eta kazetariak izango liratekeela; izan ere, horien hizkerak eragin aski handia du hizkuntzaren erabiltzaile arruntengan.

Hitz-gakoak: Nafarroako Parlamentua, itzultzaile-interpreteak, terminologia, terminologia-plangintza, terminologiaren zabalkundea, terminologiaren errotzea.

Se analiza la relación que en su labor diaria tienen los traductores-intérpretes del Parlamento de Navarra con la terminología. A pesar de ser usuarios y creadores de terminología, no tienen sin embargo planificados los cauces para su difusión e implantación. La importancia de planificar dichos cauces queda de manifiesto si se tiene en cuenta que las acciones planificadas de difusión e implantación, en caso de realizarse, tendrían como principales destinatarios a los parlamentarios y los periodistas, cuyos usos lingüísticos tienen una repercusión notable en los usuarios comunes de la lengua.

Palabras clave: Parlamento de Navarra, traductores-intérpretes, terminología, planificación terminológica, difusión terminológica, implantación terminológica.

Cet article analyse les relations que les traducteurs-interprètes au Parlement de Navarre entretiennent avec la terminologie dans leur travail quotidien. Bien qu'ils soient à la fois usagers et créateurs de terminologie, ils n'ont cependant pas planifié les procédés nécessaires à sa diffusion et à son implantation. Il est très important que soient planifiées ces procédés si l'on tient compte du fait que les actions qui seraient menées pour sa diffusion et son implantation toucheraient surtout les parlementaires et les journalistes dont le langage a une grande influence sur les usagers habituels de la langue.

Mots-clés : Parlement de Navarre, traducteurs-interprètes, terminologie, planification terminologique, diffusion terminologique, implantation terminologique.

This paper examines the relationship the translators-interpreters of the Parliament of Navarre have with terminology in their everyday work. Even though they are users and creators of terminology, the channels for spreading and establishing it have not been planned. The importance of planning these channels becomes apparent if we bear in mind that the main target users of these eventual channels would be the members of parliament and journalists; in fact, their speech exerts a considerable influence on the ordinary users of the language.

Keywords: Parliament of Navarre, translators-interpreters, terminology, terminology planning, spreading of terminology, establishing of terminology.

1. Sarrera

Hasteko eta behin, nire irudipen bat ekarri nahi nuke hona, eta ohar bat egin ere bai hurrengo. Irudipena da Administrazioan ari garen itzultzaileok, eguneroko lanaren zurrunbiloan harrapatu-edo, sarri askotan ez dugula behar den tarterik harrapatzen hats pixka bat hartu, hausnartu eta geure ahaleginak egoki bideratzeko. Buru-belarri aritze horrek badu, gainera, beste ondorio gaizto bat, eta da ez duela biderik ematen harremanik izateko ingurukoekin: hurbil-hurbilekoekin zein haratxeagokoekin, gure lanbide berekoekin nahiz gurearekin zerikusia duten lanetan ari direnekin. Buru-belarri aritze horrek ez ote dakarren, batzuetan, behar adina bururekin ez, eta belarri gutxitxorekin ere aritzea... Gaitzok ez dira seguruenik han-hemenago administrazioetan ari garen itzultzaileonak bakarrik, baina, gureak ere badirenez, eman diezaiegun ongietorria honelako jardunaldiei eta topaketei; batetik, hausnartzera behartzen gaituztelako, eta, bestetik, euskararen inguruan ari garenon arteko ezaupidea indartzen dutenez, lankidetzarako bideak prestatzen ere lagun diezaguketelako. Bestalde, eta irudipenaren ondotik noan orain oharkizunarekin: hona dakardan nire hausnarketa hau ez da terminologian aditua den norbaitena, baizik eta administrazio jakin batean lanean ari den itzultzaile eta interprete soil batena; hori du berezitik, eta horixe du, halaber, mugetako bat.

Aldez aurretik adierazi beharrekoak adierazita, azal dezadan orain nola ikusten dudan Nafarroako Parlamentuko itzultzaile-interpreteok terminologiarekin gaur egun dugun harremana.

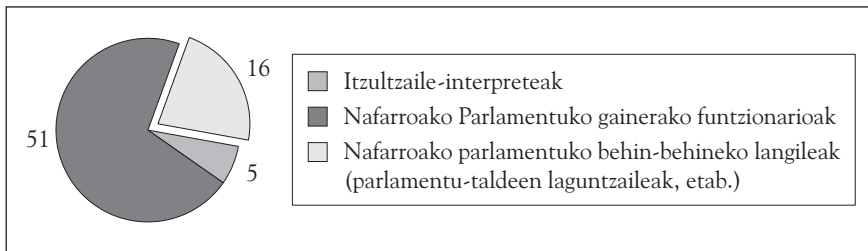
2. Nafarroako Parlamentuko itzultzaile-interpreteen gaineko zenbait datu eta argibide (2010)

Kokatzen laguntzeko, eta, ikusiko dugunez, nolabaiteko garrantzia ere baduelako, zenbait datu eta argibide emango ditut hasteko: gaur egun, 2010ean, zenbat garen, zein dugun egoera organikoa eta zertan gauzatzen den gure itzulpen-lana.

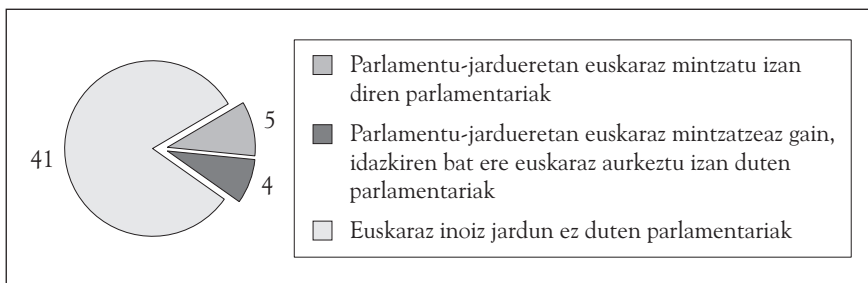
- Nafarroako Parlamentuan bost itzultzaile-interprete gara gaur egun. Datu horri neurria hartzen laguntzeko, hona beste zenbaki batzuk: Na-

farroako Parlamentuak guztira 56 funtzionario ditu; behin-behineko langileak, berriz, 16 dira (parlamentu-taldeen laguntzaileak eta beste-lako langileak); eta parlamentariak, azkenik, 50 dira, zeinetatik, VII. legegintzaldi honetan (2007-2011), 9 baitira parlamentu-saioren baitan euskara erabili dutenak, hein handiagoan edo txikiagoan, eta horietatik 5, berriz, idazkiren bat euskaraz aurkeztu dutenak.

Nafarroako Parlamentuaren zerbitzuan ari diren langileak (2010)

Foru parlamentariak, hizkuntza-jardueraren arabera (VII. legegintzaldia: 2007-2011)

– Itzultzaile-interpreteok Prentsa, Argitalpen eta Protokolo Zerbitzuaren barruan gaude; zerbitzu horren buru egiten duen pertsona da gure nagusia, eta ez da euskalduna. Gainerako lau zerbitzuak honako hauek dira: Zerbitzu Juridikoak; Zerbitzu Orokorak; Artxibo, Liburutegi eta Dokumentazio Zerbitzua; eta Kontu-hartzaitza eta Ekonomia Gaierako Zerbitzua.

– Zertan gauzatzen da gure itzulpen-lana?:

- Itzulpen-lana (idatzia):

- Funtsean, Nafarroako Parlamentuko Aldizkari Ofiziala euskaratzen dugu. Parlamentuko aldizkaria, Euskarari buruzko Legearen 7. artikulua hala aginduta, gaztelaniaz eta euskaraz argitaratzen da, aldibereko ale bereizietan. Parlamentuko aldizkarian, legebiltzar baten eginkizunekin zerikusia duena argitaratzen da. Esate baterako, legegintzarekin zerikusia duena: lege proposamenak, lege proiektuak, ekimen horiei proposaturiko zuzenketak, legearen behin betiko testua, eta abar. Edota Gobernu kontrolatzeko eginkizunarekin zerikusia duten parlamentu-ekimenak: parlamentariet nahiz parlamentu-taldeek aurkeztutako mozioak eta jabeldurak, edo parlamentariet Gobernuari eginiko galderak. Gobernuak parlamentariet galderei emaniko erantzun idatziak ere itzuli eta argitaratzen ditugu, eta Comptos Ganberaren txostenak eta Nafarroako Ikus-entzunezko Kontseiluarenak ere bai; izan ere, bi horietan, Erregelamenduak ezartzen duenez, Nafarroako Parlamentuko Aldizkari Ofizialean argitaratu beharrekoak dira. Nafarroako Arartekoaren txostenak ere argitaratzen dira gure aldizkari ofizialean, baina horietan itzulita iristen zaizkigu orain.

- Gaztelaniara itzultzen ditugu, bestalde, euskaraz aurkeztu diren parlamentu-ekimenak eta Parlamentuko Erregistroan euskaraz aurkeztu diren idazkiak. Horrelakoak oso gutxi izaten dira.

- Eta, azkenik, gaztelaniara itzultzen ditugu, Bilkura Egunkarirako hain zuzen, parlamentariet euskaraz eginiko hitzaldien transkripzioak.

- Interpretazio-lana (aldiberekoa):

- Gaztelaniara itzultzen dugu parlamentariet euskarazko jarduna, hala Osoko Bilkuretako nola batzordeetako.

- Halaber, batzordeen *lan bilera* esaten diegunetara etortzen den kanpoko jendearen euskarazko jarduna ere itzultzen dugu.

3. Terminologia eta gu

Aipatu berri dudan jardunbide horretan guztian dugu harremana, modu batean edo bestean, terminologiarekin. Eta, jakina, ez bakarrik arlo juridiko-administratiboko terminologiarekin –nahiz eta terminologia hori zedarritzea erraza ere ez den beti–, baizik eta terminologiarekin oro har. Hor sartzen ditut, baita ere, erakundeen organigrametako izendapen ofizialak adibidez, hertsiki terminoak ez badira ere, lekua badute-eta datu-base terminologikoetan. Baina nolakoa da harreman hori? Bada, harreman gazi-gozoa, esango nuke. Eta, seguruenik, gauza bera gertatuko zaio, arrazoi bat dela edo bestea dela, euskara langai duen askori.

Gure kasu zehatzera etorrira, esan behar dut, begi-bistakoa bada ere, itzultzaile eta interprete garen aldetik, terminologiaren erabiltzaileak garela, *kontsumitzaileak* modu grafikoagoan esatearren. Esan genezake, azken urteotako aurrerabide teknologikoei esker, gaur egun harreman gozo antzekoa dugula horri dagokionez. Horrela, Internetez kontsulta ditzakegu bai Euskalterm, bai beste hiztegi espezializatu zein arrunt morderkada bat ere; bestalde, geuk sortutako testuetan bilatzeko moduak ere asko erraztu zaizkigu itzulpen-tresnek eskaintzen dizkiguten aukerekin; gure kasuan, Tradosen *Concordance* aukerarekin, eta, hein txikiagoan –ondo bidean alderantziz beharko balu ere–, Multitermekin. Hala ere, irudipena daukat, berriro diot, lanean ari garelarik erraz antzean-edo ekartzen ditugula unean-unean sukaldean beharrezkoak gertatzen zaizkigun gaiak; besterik da kasuan-kasuan ekarritako material horiek erabat asetzen ote dituzten gure beharrak, hau da, beti ordain bakarra aurkitzen dugun, baliatzen dugun terminoa egokia eta biribila den, eta abar.

Arlo asko ukitzen dituzten testuak itzultzen ditugunez –era askotako testuak euskaratzea egokitzen baitzaigu, esan dudan bezala–, batzuetan, nahi-taez, terminologia-sortzaile ere bagara¹. Terminoen sorbideari dagokionez,

¹ Batzuetan, parlamentu-terminoak izan daitezke sortzen ditugunak. Konparazio baterako, Nafarroako Parlamentuan, 2007. urtean, *foru parlamentarien elkartea* izeneko figura (*agrupación de parlamentarios forales*) sortu zuten. Labur esanda, parlamentu-taldera izatera iristeko adina kide ez duen parlamentari multzoa da, eta euskararen eremuko legebiltzarretan, oraingoz, ez da halakorik inoiz izan –nik dakidala–. Beste batzuetan –gehienetan–, beste arlo batzuetako terminoak izaten dira sortzen ditugunak. Lege-testuetan, esate baterako, nahiko ohikoa da legegileak arlo jakin bateko

harremana ere gozo-antzekoa dela esango nuke, nahiz eta sorbidearen ondortik etorri beharrekoari erreparatzen badiogu, gelditzen zaigun aho zaporea ez den hain gozoa. Hala, esate baterako, sortzen dugun terminologia ez dugu modu sistematikoan biltzen; horrela jokatzeko arrazoiak bat baino gehiago dira, baina *de facto* hala da. Itzulpen-lanerako, hutsune hori ez zaigu itogarria gertatzen, terminologia-beharrak, lehen esan bezala, erraz antzean-edo asetzen ditugulako (tira, gu aseta gelditzen gara, hartzaileak –halakorik baldin badugu– ez dakit); horrek esplika dezake, hein batean bederen –arrazoi gehiago ere badira–, zergatik ez garen gar biziagoz jartzen terminologia biltzeko lan horietara. Edozein modutan, itzulpen-lanean terminoez behartzen garenean ere, alegia terminologia *kontsumitzerakoan* –aurreko irudiarekin jarraitzearren–, ohartzen gara zenbait gauza modu sistematikoan gordeak izango bagenitu, batzuetan lana erraztuko litzaigukeela, eta txikiagoa genukeela, esate baterako, koherentzia-akatsak izateko arriskua ere. Baina, hori baino garrantzitsuagoa da, agian, bilketa-lan horren emaitza baliagarria gerta leki-gukeela beste eginkizun batzuetarako ere, geroxeago azalduko dudanez.

Egindakoaren gaineko bilketa-lan sistematikoari gagozkiola, ez nuke aipatu gabe utzi nahi geuk egindakoak, ordea, edo geuretik pasatuak, bai erabiltzen direla, edo kontuan hartzen direla, kanpotik eginiko lan sistematikoagoetarako. Hor dago, konparazio baterako, Andres Urrutiak eta Esther Urrutiak aurkeztu berri diguten Nafarroako lege-testuen lexiko juridiko elebidunaren hustuketa, edota UZEIk prestatze bidean duen *Sektore publikoko kontratuen hiztegia*, zeinetan Nafarroako Kontratu Publikoari buruzko Foru Legea ere kontuan hartzen ari baitira. Legeei buruz, bai zehaztu nahi nuke, edonola ere, testu horiek abiapuntu, askotan, Gobernuak prestatutako lege proiektuak iza-

adigaiak zehaztea. Adibidez, 8/2011 Foru Legean, hiltzeko prozesuan pertsonaren duintasunari dagozkion eskubideei eta bermeei buruzkoan (lege testu horrek foru lege proposamen bat izan zuen oinarri; hau da, foru lege proiektuak ez bezala, Nafarroako Parlamentuan itzuli zen), zehaztuta ageri da nola ulertuko diren, lege horren ondorioetarako, honakoak: *baimen informatua* (*consentimiento informado*), *zainketa aringarriak* (*cuidados paliativos*) *aurretiazko borondatean adierazpen-agiria* (*documento de voluntades anticipadas*), *biziari eusteko neurria* (*medida de soporte vital*), *obstinación terapéutica* (*setatze terapeutikoa*), *sintoma immunea* (*sintoma refractario*), *sedazio aringarria* (*sedación paliativa*) edo *bizi-testamentua* (*testamento vital*). Terminologia klasikoaren ikuspegi zurruna gainditzen badugu, zerrendatu ditugun horiek terminotzat hartzekoak dira. Horri gagozkiola, Antton Elosegik (Elosegik, 2002) jakingarri ugari biltzen ditu terminologiaren gaineko teoria orokorrari egindako kritikei buruz, terminologiaren arteko diferentzietan buruz eta terminoen forma linguistikoari buruz.

ten dituztela, eta proiektuok Gobernuko itzultzaileek euskaratuta iristen zaizkigula. Beraz, Nafarroako Parlamentutik ateratzen diren legeetako asko, funtsean, Gobernuko gure lankideek mamituak dira, nahiz eta testuok gurean ere aldaketak izaten dituzten, dela legegileek hala erabakita –gaztelaniazko testuan erabakita, jakina–, dela geuk, hobe beharrez, hala erabakita.

Terminologiaz eta terminologia-lanaz hitz egiten dugunean, itzultzaile apaloi, hasieran behintzat, horrelako hustuketak eta terminologiako lan sistematikoak datozkigu gogora. Bada gauza bat, ordea, oso kontuan izan beharrekoa; hain zuzen ere, terminologia-lana ez dela amaitzen terminologia-produktuak sortzarekin, askotan uste ohi dugunez. Ez dugu aski terminoen glosarioak eta zerrenda elebidunak izatea, are gutxiago guk soilik erabiltzeko badira, baldin eta ez badugu ezer egiten termino horiek behar bezala zabaltzeko (*diffusion*) eta erabileran errotzeko (*implantation*). Egia hori, begi-bistakoa dirudiena, eta atzo goizekoa ere ez dena², ez dakit behar bezala geureganatua eta barneratua dugun. Ideia hori hobeki azaltzeko asmoz, aipamen teoriko labur bat egingen dut lehenbizi, eta, gero, aurrekoa oinarri, Parlamentuko egoera aztertuko dut, argigarri gerta daitekeelakoan beste egoera batzuk ere aztertzeko.

4. Teoria pixka bat

Gogoratu behar da hizkuntza baten normalizazioak prozesu planifikatua izan behar duela, eta plangintza terminologikoak zentzua duela soilik hizkuntza-plangintza orokor baten barruan. Horrela, Cabrék (1993, 109), Auger quebecarrak plangintza terminologikoaren ezaugarri diren sei fun-

² «Dans la perspective de l'aménagement linguistique (et aussi du développement terminologique d'une langue) il faut se débarrasser de l'idée reçue qui veut que le produit terminologique (appelons-les dictionnaires, lexiques, vocabulaires) soient seulement des outils servant à la traduction des textes spécialisés, à leur encodage ou à leur rédaction. Conçus spécifiquement pour une clientèle de traducteurs, de rédacteurs spécialisés, ils ont été voués à des rôles essentiellement statiques qu'illustre bien le rangement qu'on en fait sur les tables de travail ou au mieux, sur des étagères parfois. C'est un fait généralement reconnu qu'on ne lit pas les dictionnaires et qu'en conséquence il ne suffit pas de distribuer de lexiques pour amorcer aussitôt une modification des habitudes langagières des individus». Auger (1986, 49)

tzioak oinarri hartuta³, prozesu dinamiko bat proposatzen du, urrats hauek izan beharko lituzkeena:

- Egoera batek dituen behar terminologikoak aztertu.
- Lan-plan bat prestatu, egoerara egokitua.
- Terminologia bera prestatu.
- Terminologia normalizatu, terminologian normalizazioari ematen zaion esanahiarekin, hau da, autoritatea duen norbaitek termino bat proposatzea.
- Aukeratu zer euskarritan eta zer modutan eman behar den terminologia, haren zabalkunderako.
- Terminologia errotzen saiatu erabiltzaileen artean, dinamizazio-ekintza egokien bidez. Adituen ustez, termino bat erabileran errotu dadin gutxi gorabehera hamar urte behar omen dira.
- Terminologiaren erabileraren jarraipena egin.
- Terminologia etengabe eguneratu.

Hasierako lau urratsek corpusarekin dute zerikusia, hizkuntzaren kodifikazioarekin nolabait esatearren, eta azken laurek, aldiz, estatusarekin, hau da, alderdi soziolinguistikoekin.

5. Nafarroako Parlamentuko egoera, aurrekoaren argitan

Behin erreferentzia teoriko horiek emanda, etor gaitezen orain Parlamentuko kasura, eta har dezagun adibide gisa terminologia parlamentarioa. Oso kasu zehatza da, baina bere txikian baliagarria gerta daiteke aztertzeko zer gertatzen den beste kasu batzuetan; hau da, zer gertatzen den beste administrazio edo gune batzuetan, zer gertatzen den beste arlo batzuetako terminologiarekin, eta are, hein batean, zer gertatzen den lexiko orokorrarekin ere –muga zehatzik ezartzerik baldin badago terminologiaren eta lexiko orokorraren artean–.

³ «... nous caractériserons l'aménagement terminologique par six fonctions fondamentales: a) fonction recherche, b) fonction normalisation, c) fonction diffusion, d) fonction implantation, e) fonction évaluation et contrôle et f) fonction mise à jour...» Auger (1986, 48)

Horrenbestez, geurera etorritz, eta, azaldu berri dudan ikuspegi horretatik aztertzen badugu egoera, lehen harreman gozo-antzekoa genuena, orain zapore gazi, eta are mikatz, bihurtzen zaigu. Ikus dezagun. Terminologia parlamentario bat badugu sortua, neurri batean normalizatua esan genezake –lehenago zehaztutako esanahiarekin–, baina hortik aurrera emandako pausoak, egia esateko, urriak izan dira orain artean. Hala, irudipena dugu (zorrotz jokatuta, ebaluatu egin beharko litzateke baina) terminologia horren lehentasunezko erabiltzaile direnek, gure kasuan nagusiki foru parlamentarietarik eta komunikabideek, sarri samar, ez dutela kontuan hartzen terminologia normalizatu hori. Esan genezake parlamentu-termino mordoxkada bat (horietako batzuk lexiko orokorrekoak ere badirenak) errotu gabe daudela haiengan; batzuetan, gainera, horien ordeztu, forma ez oso egokitzat jotzen direnak dituzte sartuta beren hizkeran⁴. Eta har dezagun kontuan, begi-bistakoa bada ere, euskaldun arruntarengan askoz ere eragin handiagoa duela komunikabide batean entzundakoak –kzetari bati, politikari bati edo beste edozeini– aldizkari ofizial batean argitaratutako edozerk baino. Erreferentziazko bihurtzen diren hitzen horien jokabidea juzgatzerakoan, ordea, kontuan izan beharko genuke, besteak beste, guk zer bitarteko jarri ditugun parlamentu-terminologia hori zabaltzeko eta erroztzeko. Egia esan behar bada, adibidetarako hartua dugun terminologia hori zabaltzeko, bitarteko gutxi, eta erroztzeko, berriz, are gutxiago edo batere ez.

Estatusaren arlo horretan, nire iritziz, gehiago saiatu beharko genuke, nork bere esparruan eta bere eragin-eremuan, eta ahal duen neurrian noski. Eta horretarako bai behar ditugu biltze sistematikoak, zerrendak eta abar, hau da, corpusa; lan horiek beharrezkoak ditugu, hain zuzen, gero, kasuan kasuko bideak erabiliz, eragin ahal izateko bai ezagutzan eta bai erabileran.

⁴ Ohikoa da parlamentarietarik *bozka* esatea, *boza* edo *boto* esan beharrean, edo *emendakin* erabiltzea *zuzenketa* beharrean; *parlamentari* (iz.) eta *parlamentario* (izond.) nahastea ere nahiko arrunta da. Adibide gisara aipatu ditugunok parlamentu-terminoak izateaz gain, argi samar dago lexiko orokorrekoak ere badirela, eta hain zuzen ere horregatik ditugu horien gaineko argibideak Euskaltzaindiaren Hiztegi Batuan. Hala, euskararen hiztegi arauemailean xehetasun hauek aurki dituzakegu: «boz 2 1 iz. *Ipar.* 'botoa'»; «bozka iz. *Ipar.*: *bozka-eguna*» [*bozkak* beraz, *bozketa* edo *botazio* esan nahi du]; «emendatu, emenda, emendatzen. *da/du* ad. 'gehitu, erantsi' (ez du 'zuzendu' adierazi nahi)»; «parlamentari iz.: *parlamentarien bilera*»; «parlamentario izond.: *talde parlamentario* (hala ere, hobe *parlamentu[ko] talde*)».

6. Arau-testuetan ezarritako terminologia eguneratzerakoan agertzen den oztopo berezi bat

Goiago aipatu dudan prozesu dinamiko horren argitan, beste kontu bat ere agertu nahi nuke hemen, bide batez. Ikusi dugunez, prozesu horren azken pauso gisa ageri dena da terminologia etengabe eguneratzea. Horretara, batzuetan, iristen gara; ez terminologiaren erabilera zorrozki jarraitzen eta ebaluatzen dugulako eta horrek bideratzen gaituelako terminoak berraztertzea, baizik eta hartara eramaten gaituztelako hizkuntza-arauen bilakaerek, termino baten hutsunez ohar-tzeak, besteen jokabideek (terminologia parlamentarioaren kasuan, beste legebiltzar batzuetan dituzten jokabideek esaterako), eta abar. Gertatzen dena da, ordea, arlo juridiko-administratiboan, terminoak sarritan arau-testuetan dauzkagula ezarrita, halako moduz non kinka gaizto batean gertatzen baikara behin baino gehiagotan; hain zuzen ere, erabaki behar dugunean kasuko arau horrekin izan koherente, ala men egin, aldiz, araua sortu ondoren hartuak diren hizkuntz erabakiei edota eskarmentuak erakutsi digunari.

Berriro ere Parlamentua adibide hartuz, pentsa dezagun terminologia parlamentario gehiena Erregelamenduan dagoela jasoa, hori izaten baita legebiltzar baten arau nagusia; eguneroko lanean, ahal dela, testu horretan ezarritako terminologiari jarraituko zaio –hala ematen du agintzen duela zentzuak–, eta jokabide zentzuzko hori, horrela, oztopo gertatzen da, neurri handiagoan edo txikiagoan, termino horiek eguneratzeko. Antzeko zerbait gertatzen da, halaber, lege-aldaketa bat izaten denean; zentzuak agintzen du, izan ere, lege zaharrago bat aldatzen duen legean, ahal izanez gero, lege hartan erabilitako terminologia errespetatuko dela, azken batean legean txertatuko baita aldaketa; eta, horrelakoetan ere, zentzuzko jokaera dena nolabaiteko oztopo bihurtzen da terminologiaren eguneraketarako. Hara hemen ere gazitasun pixka bat terminologiarekiko gure harremanean, bai eta kontuan hartu beharreko elementu bat, agian, terminologiaren balizko jarraipen planifikatuan.

7. Amaitzeko

Gure itzulpen-zerbitzuetan, beraz, terminologiaz arduratzean, ez genuke geuregan bakarrik pentsatu behar, beste asko ere gogoan izan beharko genituzke: gure lanaz balia daitezkeen, eta, batzuetan, are baliatu behar luketen beste asko.

Haiengana iristeko bideak landu beharko genituzke, eta haiek guregana iristeko bideak ere bai. Eta horrek gure itzulpen-zerbitzuak, ahal den neurrian, zerbitzu orokorrago bihurtu beharko lituzke nire ustez, zerbitzu linguistikoen moduko zerbait-edo. Jakina, ongi dakit horrek baduela alderdi arantzaturik, baina gure ikuspegia pixka bat zabaltzea beharrezkoa dela iruditzen zait, hizkuntzaren kodifikazioaren arloko ahalegin eta lanak, terminologiaren esparrukoak barne, ahalik eta probetxugarrienak gerta dakizkion ahalik eta jende gehienari.

8. Bibliografia

AUGER, P., 1986, «Francisation et terminologie: l'aménagement terminologique», in Guy Rondeau eta Juan Carlos Sager (argit.), *Termia 84 : terminologie et coopération internationale : la terminologie, outil indispensable au transfert des technologies. Colloque international de terminologie, Luxembourg, 27-29 août 1984*. Quebec : Girsterm, 47-55.

CABRÉ, M.T., 1993, *La terminología. Teoría, metodología, aplicaciones*. Barcelona: Antàrtida-Empúries.

———, 2003, «Terminología y normalización lingüística», in *Espezialitate-Hizkerak eta Terminologia: Jardunaldiak*. Leioa : EHUko Argitalpen Zerbitzua, 11-25.

———, 2010, «La implantación de la terminología: conceptos, estrategia, recursos y estudios realizados sobre el francés de Quebec y el catalán», in «Euskararen garapena esparru akademikoetan». *Espezialitate Hizkerak eta Terminologia IV*. Leioa : EHUko Argitalpen Zerbitzua, 2-18.

COLOMER I ARTIGAS, R., 1997, «Dimensión social de la normalización terminológica», in *Nazioarteko terminologia biltzarra = Congreso internacional de terminología = Congrès international de terminologie = International congress on terminology*. Donostia – Gasteiz : UZEI – HAEE-IVAP, 295-306.

ELORDUI, A., 2007, «Espezialitate-hizkeren garapen lexiko-diskurtsiboa: aldakortasun terminologikoa tratatzeko zenbait irizpide», in *Espezialitateko Hizkerak eta Terminologia II*. Euskara estandarra eta espezialitate hizkera. Leioa : EHUko Argitalpen Zerbitzua, 81-94.

ELOSEGI, A., 2002, *Zuzenbideko euskal hizkera berezia. Lege-corpus itzuli bateko terminologiaren azterketa linguistikoa eta terminologia*. Bilbao : EHUko Argitalpen Zerbitzua.

ZAPIRAIN, J., 2008, «Terminologia hizkuntza-kudeaketaren baitan», *Senez*, 35 (2008) 103-112.